

عنوان مقاله: تاثیر استرس ناشی از پاندمی کووید 19 بر عملکرد جنسی زنان باردار و خشونت علیه آنان

نام نویسندگان و وابستگی سازمانی: طیبه شجاع الدینی اردکانی {گروه مامایی، واحد میبید، دانشگاه آزاد اسلامی، میبید، ایران}، سنیثا نورزهی* {دانشجوی کارشناسی مامایی، واحد میبید، دانشگاه آزاد اسلامی، میبید، ایران}

مقدمه: شیوع همه گیری کووید 19 در اواخر سال 19 تاکنون تغییرات مختلفی را در کیفیت زندگی و سلامت روان افراد به ویژه در زنان باردار ایجاد کرده است. محدودیت های اعمال شده از جمله قرنطینه خانگی و فاصله گذاری اجتماعی، می تواند اضطراب و افسردگی را در زندگی روزمره افزایش دهد؛ علاوه بر این کاهش یافتن ویزیت های مراقبتی دوران بارداری و نگرانی از سلامت خود و جنین و یا انتقال همه گیری به جنین در زنان باردار این نگرانی و اضطراب را به صورت چشمگیری افزایش داده است. از پیامدهای نامطلوب اضطراب و افسردگی در دوران بارداری بر مادر و جنین می توان به افزایش خطر سقط، زایمان زودرس، مرگ جنین و مشکلات رفتاری-شناختی در کودکان اشاره کرد. پیامدهای بارداری، اضطراب، افسردگی و نداشتن حریم خصوصی در این دوران تأثیرات نامطلوبی بر عملکرد جنسی دارند. ترس از مبتلا شدن یا انتقال کووید 19 میل و علاقه جنسی را کاهش می دهد و می تواند تأثیرات منفی بر روابط زوجین و بهداشت روان داشته باشد. خشونت خانگی به دلیل قرنطینه و شرایط نامناسب اقتصادی افزایش یافته است، که خشونت علیه زنان باردار می تواند تأثیرات نامطلوبی بر سلامتی مادر و جنین از جمله خون ریزی قبل از زایمان، سقط و مرده زایی داشته باشد. با توجه به تغییرات فیزیولوژیکی زنان باردار و اهمیت سلامت روان در آن ها لازم است تا حمایت های اجتماعی و کمک های روانشناختی از سوی سازمان ها برای آنان افزایش یابد(۱)..

یافته ها: مطالعات نشان داد محدودیت های اعمال شده از طرف سیستم های بهداشتی، کاهش ویزیت های مراقبتی دوران بارداری، افزایش خطر بستری شدن در بیمارستان، استفاده زیاد از شوینده های هایپوکریت سدیم و الکل برای پیشگیری از بیماری، نگرانی مادران باردار را در خصوص سلامت خود، جنین و انتقال همه گیری کووید 19 از مادر به جنین یا نوزاد چند برابر کرده است(۴). معمولاً ۱۰ تا ۲۵ درصد از زنان باردار اضطراب و افسردگی را در طول دوران بارداری به خصوص در سه ماهه اول و سوم بارداری تجربه می کنند، که با توجه به شرایط موجود و فشار روانی ناشی از همه گیری کووید 19 مستعد ابتلا به افسردگی و اضطراب بیشتری هستند(۱،۲). میانگین میزان استرس و اضطراب ناشی از همه گیری کووید 19 در بین زنان باردار ۵ / ۷۳ درصد گزارش شده است(۵). اضطراب و افسردگی در دوران بارداری می تواند پیامدهای نامطلوب کوتاه مدت یا بلند مدتی را برای مادر و جنین از جمله؛ افزایش خطر سقط، زایمان زودرس، وزن کم هنگام تولد، مرگ جنین، افسردگی بعد از زایمان، مشکلات رفتاری، شناختی و عاطفی در کودکان و اختلال رشد عصبی کودکان را داشته باشد(۱،۲). همچنین مطالعات نشان دادند در شرایطی همچون همه گیری کووید 19، تغییر سبک زندگی و تأثیرات ناشی از آن از جمله؛ افسردگی، اضطراب، تنش های بین فردی، نداشتن حریم خصوصی به صورت مستقیم و غیر مستقیم می توانند بر عملکرد جنسی تأثیر نامطلوبی داشته باشند و این اضطراب و ترس از مبتلا شدن یا انتقال کووید 19 باعث کاهش میل و علاقه جنسی و به طبع آن افزایش اختلال عملکرد جنسی می شود(۶). با توجه به پیامدهای بارداری اختلال عملکرد جنسی در زنان باردار نسبت به زنان غیر باردار بیشتر است، که این اختلال عملکرد جنسی تحت تأثیر مولفه های؛ سن بارداری، چند همسری، مولتی پارینه (چندزایمانی)، حاملگی های چندقلویی، بارداری های بدون برنامه ریزی و ناخواسته و در شرایط استرس زا افزایش می یابد(۴). خشونت علیه زنان و دختران یک همه گیری جهانی و شناخته شده است، که حدود ۳۰٪ زنان خشونت جسمی یا جنسی را توسط شریک زندگی خود تجربه می کنند(۳). سازمان بهداشت جهانی (WHO) خشونت خانگی را هر گونه رفتار خشونت آمیز و وابسته به جنسیت که با استفاده عمدی از نیرو یا قدرت فیزیکی، تهدید، سلب آزادی و عدم دسترسی به خدمات است، تعریف میکند که باعث آسیب یا احتمال آسیب جسمی، جنسی، عاطفی و روانی به زنان می شود(۳). خشونت خانگی در زمان بحران و بیماری های همه گیر به صورت چشمگیری افزایش می یابد. به دلیل قرنطینه و شرایط نامناسب اقتصادی و مالی در دوران همه گیری کووید 19 زوجین مجبور به گذراندن زندگی مشترک هستند که این خود میتواند عاملی برای افزایش خشونت علیه زنانی که قبل از قرنطینه در معرض خشونت بوده اند، شود. از آنجایی که بارداری به تنهایی استرس روحی و جسمی زیادی را به زنان باردار وارد می کند، خشونت علیه آنان در دوران بارداری می تواند یک تهدید بزرگ با عوارض زیاد برای سلامتی جسمی و روانی مادر و جنین باشد. از جمله این عوارض می توان به افزایش خون ریزی قبل از زایمان، ضربه به جنین، عفونت مادرزادی، مرده زایی و سقط جنین اشاره کرد(۳).

بحث و نتیجه گیری: طولانی شدن همه گیری کووید 19 و اثرات نامطلوب آن مانند استرس و اضطراب، افسردگی، اختلالات عملکرد جنسی و خشونت خانگی تغییرات زیادی را در سبک و کیفیت زندگی افراد به ویژه زنان باردار ایجاد کرده است، که با توجه به تغییرات فیزیولوژیکی دوران بارداری لازم است سلامت روان زنان باردار به ویژه در این دوران مورد توجه بیشتری قرار بگیرد. افزایش حمایت اجتماعی و ارائه کمک های روانشناختی از طریق آموزش عمومی جوامع با توجه به گروه هدف، آموزش از طریق فضای مجازی، تبیین بسته های آموزش جنسی و تعیین راهبردهای کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت می توانند تا حدودی از تأثیرات منفی همه گیری بر زنان باردار و فرزندانشان جلوگیری کنند. با توجه به اینکه اطلاعات کافی به ویژه در مورد عملکرد جنسی و خشونت خانگی علیه زنان در دسترس نیست

روش کار: این مطالعه مروری با استناد به پایگاههای اطلاعاتی علوم پزشکی، pubmed, sid, science, google, direct, magiran

منابع: Reference:
Lebel C, MacKinnon A, Bagshawe M, Tomfohr-Madsen L, Giesbrecht G.